

НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Ключовими складовими інтенсифікації розвитку вітчизняної економіки є інноваційна та інвестиційна діяльність.

Результатом успішної інноваційної діяльності підприємства є кількісне і якісне збільшення його потенціалу. Потенціал промислового підприємства – головний критерій доцільності його існування. Він має дві складові: готовність до стабільної виробничої діяльності та готовність до інновацій. Від стану потенціалу підприємства залежить вибір інноваційної стратегії, тому його оцінка – необхідна операція процесу розробки стратегії інноваційного розвитку. Склад стратегій інноваційного розвитку підприємства визначається видами передбачуваних інновацій: створенням і освоєнням нових видів продукції (послуг), технологій, способів організації виробництва, ринків, структури, систем управління, наукового інструментарію [4]. Реалізація даних стратегій забезпечує досягнення інноваційних цілей, які представляють собою бажаний результат інноваційної діяльності підприємства. Таким чином, під інноваційним розвитком підприємства пропонується розуміти кількісне і якісне збільшення інноваційного потенціалу даного підприємства в результаті здійснення ним інноваційної діяльності [1, с. 61].

Інноваційний розвиток підприємства – це процес спрямованої закономірної зміни стану підприємства, що залежить від інноваційного потенціалу цього підприємства та джерелом якого є інновації, що створюють якісно нові можливості для подальшої діяльності підприємства на ринку шляхом реалізації уміння знаходити нові рішення, ідеї та у результаті винаходів [2, с. 256].

В умовах сучасної ринкової економіки, що базується на інтелектуальному капіталі та інноваціях, а також ускладнення виробничих процесів, підвищення необхідного рівня наукоємності виробленої продукції, розвитку інформаційної інфраструктури, скорочення тривалості життєвого циклу нових видів товарів та послуг інноваційний розвиток підприємства стає одним з головних факторів забезпечення конкурентоспроможності останнього.

Тому при вдосконаленні системи управління збалансованим розвитком інноваційного та інвестиційного циклів на підприємстві слід визначити раціональну сукупність моделей управління параметрами життєвого циклу інновацій на підприємстві. Життєвий цикл інновацій на підприємстві включає такі етапи: 1) зародження ідеї; 2) пошук ресурсів для реалізації ідей створення нової продукції; 3) розробка макету; 4) розробка дослідного зразка продукції; 5) виготовлення пробної партії продукції; 6) початок серійного виробництва; 7) вихід на рівень окупності; 8) зростання обсягів виробництва; 9) сповільнення зростання обсягів виробництва; 10) зупинка росту; 11) спад; 12) завершення життєвого циклу [3, с. 56].

З метою ефективного управління інноваційним розвитком підприємства за допомогою методу експертних оцінок слід побудувати раціональну модель управління параметрами життєвого циклу інновацій на підприємствах, яка б максимально відповідала етапам життєвого циклу інновацій. Отримані результати свідчать про те, що: в передінвестиційній фазі (етапи 1-2) доцільно використовувати моделі управління ланцюгом цінностей; в активній інвестиційній фазі (етапи 3-6) доцільно використовувати моделі аутсорсингу, споживчих рішень; у активній виробничій фазі (етапи 7-10) доцільним є використання моделі піраміди продукції, оптимізації норми прибутку, дистрибуції з низькими витратами; у фазі зрілості інновації (етапи 11-12) доцільно використовувати модель доступу споживача через особливі канали і модель фактичного стандарту.

На основі виявлених особливостей циклічного характеру розвитку інноваційної та інвестиційної діяльності в компаніях, сформованих критеріїв ефективності управління збалансованим розвитком інноваційного та інвестиційного циклів функціонування підприємства формується механізм управління збалансованим розвитком інноваційного та інвестиційного циклів. Запропонований механізм дозволяє на основі ідентифікації етапів життєвого циклу в інноваційній діяльності підприємства задіяти раціональні моделі управління збалансованим розвитком інноваційного та інвестиційного циклів для управління параметрами збалансованого розвитку і оцінити ефективність управління збалансованим розвитком в рамках циклів інвестицій, інновацій, модернізацій та імітацій, і виробити необхідні коригуючі дії.

Таким чином, ключовими передумовами для інноваційного розвитку сучасних підприємств є висока інтенсивність нецінової конкуренції на ринку та наявність на підприємстві потужного інноваційного потенціалу або можливостей (фінансових, інтелектуальних) для ефективного трансферу технологій та аутсорсингу функцій менеджменту інновацій [2, с. 258].

Отримані результати можуть бути покладені в основу удосконалення процесу прийняття управлінських рішень щодо вибору підприємством саме інноваційного типу розвитку. Перспективним напрямом подальших досліджень вважаємо формування комплексного механізму управління інноваційним розвитком промислового підприємства з використанням сучасних концепцій менеджменту.

Література

1. Анисимов С.Н. Алгоритм планирования, организации и управления инновационным развитием промышленного предприятия / С.Н. Анисимов, Д.Г. Ляхович, В.В. Сидоров // Известия высших учебных заведений. Машиностроение. – 2007. – № 12. – С. 61-70.
2. Найдюк В.С, Сутність та передумови інноваційного розвитку підприємств / В.С. Найдюк // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2013. – №3. – С. 251-263.
3. Палихата В.М. Совершенствование системы управления сбалансированным развитием инновационного и инвестиционного циклов на

предприятиях энергетического машиностроения / В.М. Палихата // Транспортное дело России. – 2011. – № 7. – С. 56-57.

4. Ляхович Д.Г. Оценка эффективности стратегий инновационного развития промышленных предприятий / Д.Г. Ляхович // Управление в социальных и экономических системах: Сб. матер. II всерос. науч.-практ. конф. / Под ред. С.Д. Резника. – Пенза: РИО ПГСХА, 2004. – С. 200-201.

Андрій ВІТРОВИЙ, Богдан ГУМЕНЮК

Тернопільський національний економічний університет

ПРОБЛЕМИ ПАКУВАННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

В роботі розглянута проблематика таропакувальної індустрії України, та досягнення світових вчених у напрямку вдосконалення пакування продуктів харчування.

В Українських виробників за часів союзу сформувалась ідеологія, за якою виробництво упаковок для харчових продуктів сприймається як другорядна проблема і не розглядається як самостійний сектор економіки. В ринкових умовах значення упаковки різко зростає, особливо при експорті товарів. Вітчизняні підприємства змушені купувати імпортне обладнання та пакувальні матеріали, щоб через якісну упаковку завоювати світовий ринок і конкурувати із зарубіжними виробниками харчових продуктів.

При пакуванні харчових продуктів існує дві основні проблеми: утилізація упаковки і вплив речовин, що містяться в пакувальних матеріалах, на продукт. Серед фахівців давно ведуться дискусії про потенційну небезпеку використання синтетичних матеріалів, що контактують з продуктами харчування, що особливо важливо при виборі упаковки для дитячого харчування, молока і молочних продуктів.

Все більше говориться останнім часом про вплив поліетиленової упаковки на гормональну систему людини. Багато хімічні речовини, які використовуються як основний компонент у виробництві полікарбонатних з'єднань і епоксидних смол, також знаходять застосування, наприклад, в якості внутрішнього покриття бляшаних банок. Крім того, вони містяться в пляшечках для немовлят і різноманітних предметах домашнього вжитку, які зроблені з цього матеріалу.

Проблема посилюється тим, що компанії не завжди дотримуються технології виробництва харчової упаковки, застосовуючи клеї, фарби або розчинники, в основі яких лежать речовини, потенційно небезпечні для людського організму. Економія, викликана бажанням створити більш «конкурентноздатну» упаковку завдяки використанню дешевих і неперевіраних компонентів, в кінцевому рахунку, негативно позначається на здоров'ї.